

## *Bemærkninger til forslaget*

Det har gennem længere tid været kendt, at USA's efterretningstjeneste har kørt et hemmeligt udleveringsprogram kaldet »extraordinary renditions« (ekstraordinære udleveringer). Programmet indebærer, at CIA driver en række fængsler rundt omkring i verden, som fanger hemmeligt transporteres til for at blive afhørt under mishandling og tortur. Denne CIA-aktivitet strider imod en lang række internationale konventioner, herunder FN's konvention mod tortur.

CIA's fly og fængsler har været genstand for megen international opmærksomhed, herunder fra en række menneskerettighedsorganisationer. Også Europarådet har været meget involveret i arbejdet med at afdække CIA's aktiviteter på europæisk territorium i sagen.

Udtalelser fra USA's præsident, George Bush, den 6. september 2006 er endnu en konkret anledning til at tage sagen op. George Bush har indrømmet, at CIA driver hemmelige fængsler. Det er den første officielle indrømmelse af slagsen. Da CIA-flyenes aktiviteter hænger sammen med eksistensen af de hemmelige fængsler, er dette endnu et selvstændigt argument for at lave en undersøgelse af, hvorledes Danmark har været involveret i CIA's »extraordinary renditions«-program.

Dette beslutningsforslag består af både en bagudrettet del og en fremadrettet del. De to dele er lige vigtige.

Den bagudrettede del er vigtig for at kende sandheden om en eventuel dansk involvering i CIA's aktiviteter vedrørende CIA-fly og hemmelige fængslinger.

Den fremadrettede del skal sikre, at CIA's aktiviteter vedrørende CIA-fly og hemmelige fængslinger ikke kan foregå i Danmark.

*Det bagudrettede arbejde: en undersøgelse af CIA's aktiviteter på dansk territorium*

Europarådets Parlamentariske Forsamling vedtog tirsdag den 27. juni 2006 en resolution om CIA-fly og hemmelige fængslinger. Denne resolution slog fast, at både CIA-flyene og de hemmelige fængslinger er en kendsgerning, som der er solid dokumentation for.

Resolutionen slog ligeledes fast, at CIA-fly har opereret på europæisk territorium og bortført personer.

Der findes indtil flere dokumenterede konkrete sager. Dette gælder f.eks. sagen om Ahmed Agiza og Muhammed al-Zery, der i december 2001 blev bortført i Sverige. Herefter blev de fløjet til Egypten, hvor de blev afhørt, mens de var fængslede, og blev udsat for mishandling og tortur.

Ligeledes gælder det den tyske statsborger Khaled Al-Masri, som i december 2003 blev bortført i Madagaskar. Han var på ferie, men blev kidnappet, bedøvet og transporteret til Afghanistan. Her blev Al-Masri holdt fanget i 5 måneder og afhørt under tortur. Al-Masri blev løsladt, da CIA fandt ud af, at de havde taget fejl af ham og en anden med et lignende efternavn.

Resolutionen konkluderede, at der endnu ikke har været nogen »rygende pistol« med hensyn til at kunne bevise hemmelige fængslinger på europæisk territorium. Der er stærke indikationer, men ikke nok til at sige, at der med sikkerhed er foregået hemmelige fængslinger.

Resolutionen vedtog også, at der i alle lande bør gennemføres undersøgelser, der skal afdække, om de enkelte lande direkte eller indirekte har været involveret i CIA-flyenes aktiviteter og deres transporter af fanger til hemmelig fængsling.

Den vedtagne tekst lyder på dette punkt således:

»19.8. ensure that independent, impartial and effective investigations are carried out into any serious allegation that the territory, including airports or airspace, have been used in the context of rendition or secret detention. Such investigation should examine thoroughly any action taken by state or foreign agents linked to acts of rendition as well as laws or practices which may facilitate such acts. The scope and findings of the investigation should be made public;

19.9. ensure that any person responsible for human rights violations in connection with renditions or secret detentions, including those who have aided or abetted these crimes, are brought to justice;

19.10. ensure that all victims of rendition or secret detention have access to an effective remedy and ob-